

KUNSTENAAR VAN DE WEEK

MET EEN TONIG PALET OP Z'N BEST

Klompjen: keuze voor Groningen is normaal

GRONINGEN - Kunstenaars gaan niet met pensioen. Ze gaan dóór, zolang ze maar enigszins kunnen. Een goed voorbeeld is de schilder Marten Klompjen, die op 29 augustus 69 jaar wordt en nog lang niet uitgeschilderd is. Zijn leeftijd stemt Klompjen de laatste jaren tot nadenken. Over aan wie hij zijn schilderijen en documentatiemateriaal moet nalaten en over hoeveel hij eigenlijk nog wil schilderen. Soms vraagt hij zich af of hij daar voldoende tijd voor heeft, vooral nadat zijn gezichtsvermogen ernstig werd aangetast. Een gesprek met een opmerkelijk man.

Het jongetje in een schippersfamilie kreeg het „borrelende gevoel” al vroeg, toen hij niet voor de etalages van kunsthandels was weg te slaan. „Ik was een vreemde eend in de bijt. Mijn moeder vond dat ik een fatsoenlijk vak moest leren, maar ik wou alleen schilderen”. In 1934 ging Klompjen naar de Academie Minerva, waar hij tot 1944 de avondopleiding volgde. Na de oorlog werkte hij drie dagen in de week als reclametekenaar, de andere dagen stond hij achter de schildersezel. „In 1945 had ik mijn eerste expositie, met goede kritieken. Er werd gezegd: van Klompjen zullen we meer horen. Langzaam werd ik bekender”.

Toch heeft Klompjen niet de internationale en nationale bekendheid gekregen, die hij verdient. De één wijt het aan het gesloten karakter van de kunstenaar, de ander aan het regionale karakter van zijn werk. Hijzelf maakt zich er niet druk over. „Ik vind mezelf geen regionaal schilder. Sommigen vragen: waarom altijd Groninger onderwerpen? Dan zeg ik: kijk naar Rembrandt. Afgezien van diens bijbelse taferelen deed hij praktisch niets buiten Amsterdam. Wie haalt het in z'n hoofd om Rembrandt een regionaal schilder te noemen? Het onderwerp is niet van belang; het gaat er om wat je ervan maakt. Het is normaal, dat je in je omgeving je onderwerpen kiest en dat is voor mij Groningen”.

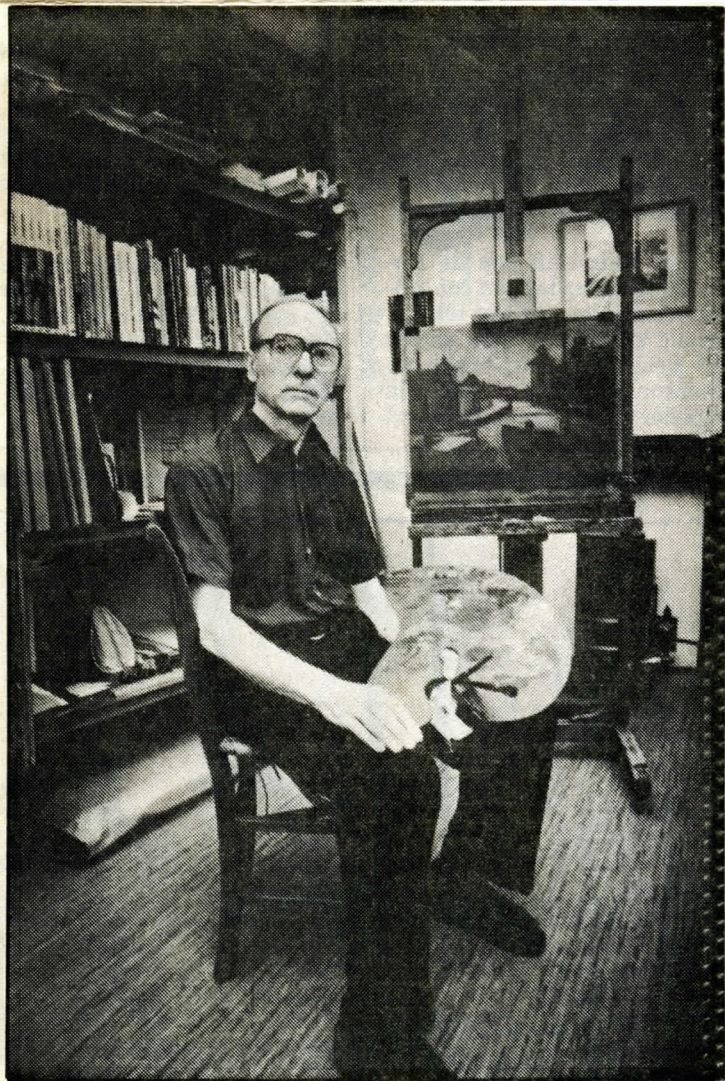
„Ik ben in het Noorden bekend en in de rest van Nederland misschien wel meer dan sommigen denken. Het belangrijkste is echter, dat men het werk mooi vindt. Mensen schrijven me na een expositie me wel eens hoe mooi ze het vinden. Dat doet goed. De schilder heeft toch al weinig contact met het publiek. De enige reactie is vaak die van een recensent. Mensen onderschatten hoe waardevol zo'n reactie van een toeschouwer is”.

Zijn schilderijen zijn meteen herkenbaar als „een Klompjen”. Hij schildert expressionistisch, zijn kleuren zijn vaak donker, tonaal. „Ik schets een landschap of een deel van een stad. Die schets is een gegeven: wat kan ik daarmee? Hoeveel kan ik er van mezelf in stoppen? Techniek vind ik belangrijk, het is een basis waar je niet zonder kunt. Maar tijdens het schilderen probeer ik dat zo ver mogelijk weg te drukken. De ene keer wordt het abstracter dan de andere keer. Ik onderzoek hoe ik de essentie het treffendst kan weergeven. Soms ga je te ver, gooi je het kind met het badwater weg. Helemaal abstract werken wil ik niet”.

„Het gebruik van de tonale, donkere kleuren is moeilijk te verklaren. Met een tonig palet ben ik mezelf en het best. Ik heb nooit concessies gedaan aan het publiek. Ik heb wel notie genomen van hoe anderen schilderden en het in overweging genomen. Maar al die ismen hebben eigenlijk weinig vat op me gehad. Ik jaag ook geen glorie na. Ik heb gedaan wat ik moest doen, mijn eigen visie gevolgd. Er is wel eens tegen me gezegd: waarom altijd van die sombere schilderijen, Klompjen, je moet wel een somber man zijn. Maar ik ben allesbehalve somber, misschien ernstig. Ik vind, dat mijn schilderijen eerder verfrissend werken dan somber. Er gaat een intense rust van uit. Sommige mensen moeten er alleen aan wennen”.

Zijn hele oeuvre omvat meer dan 800 schilderijen, waarvan een aanzienlijk aantal is verkocht. „Soms denk ik wel eens: dat schilderij had ik niet mogen verkopen. Dat gevoel duurt nooit zo erg lang. Je moet het nuchter bekijken: je werk moet gezien worden. En dan denk ik ook: ach, je maakt nog zoveel schilderijen. Een paar jaren geleden zag ik het somber in, omdat mijn ogen zo slecht werden. Elke ochtend als ik wakker werd, was ik blij, dat ik nog kon zien. Ik heb dat nu weer wat los kunnen laten, ik kan tenminste nog werken. Ik schilder elke dag en als ik een goed schilderij gemaakt heb, ben ik heel gelukkig”.

Zijn hele oeuvre omvat meer dan 800 schilderijen, waarvan een aanzienlijk aantal is verkocht. „Soms denk ik wel eens: dat schilderij had ik niet mogen verkopen. Dat gevoel duurt nooit zo erg lang. Je moet het nuchter bekijken: je werk moet gezien worden. En dan denk ik ook: ach, je maakt nog zoveel schilderijen. Een paar jaren geleden zag ik het somber in, omdat mijn ogen zo slecht werden. Elke ochtend als ik wakker werd, was ik blij, dat ik nog kon zien. Ik heb dat nu weer wat los kunnen laten, ik kan tenminste nog werken. Ik schilder elke dag en als ik een goed schilderij gemaakt heb, ben ik heel gelukkig”.

Marten Klompier ...schilderijen eerder verfrissend dan somber...